

1. Provinciaal aandachtsbedrijf

IJzergieterij Vulcanus in Langerak is een zogenaamd provinciaal aandachtsbedrijf. Dat wil zeggen dat projectmatig gewerkt wordt bij toezicht en handhaving, aan het op orde brengen van vergunningen en communicatie met de omgeving. Daar is naar het oordeel van gedeputeerde Peter Drenth reden voor. Bij Vulcanus is vastgesteld dat bijvoorbeeld de luchtemissie van stoffen niet voldoet aan de huidige milieunormen. Dat is een reden om de vergunningen van Vulcanus te actualiseren. Het projectteam Vulcanus bestaat uit een projectleider (Leonard Oerlemans), toezichthouder (Marcel Heijink), vergunningverlener, jurist en communicatie. Het projectteam werkt intensief samen met o.a. de gemeente Doetinchem. De provincie Gelderland is bevoegd gezag voor de milieu- en natuurwetvergunningen. De gemeente Doetinchem is bevoegd gezag voor het ruimtelijk beleid, het bestemmingsplan.

2. Vergunning

De provincie en het bedrijf zijn geruime tijd in gesprek over het actualiseren van de geldende vergunning. De actualisatie is nu in een ver gevorderd stadium. Uit recente metingen zijn in de schoorsteen echter stoffen aangetoond in die niet vergund kunnen worden en waar de normen mee overschreden worden. Tegen de normoverschrijding wordt opgetreden. Dat betekent dat het vergunning proces nog niet verder kan.

Vulcanus heeft maatwerk gevraagd. Dat wil zeggen: toestemming gevraagd om een bepaalde periode te kunnen afwijken van de normen. Daar is de provincie niet in meegegaan. Eerst moet de luchtemissie voldoen aan de normen.

3. Toezicht en handhaving

Bij een reguliere controle is indertijd duidelijk geworden dat de emissies van PAK (Polycyclische aromatische koolwaterstoffen) niet voldoen aan de grenswaarden en normen.

Uit de resultaten van de metingen van 5 mei 2022 in het afgas van de koepeloven bleek de concentratie PAK (de som van 8 componenten uit het Activiteitenbesluit) gemiddeld 0,23 mg/Nm³ te bedragen. Hiermee wordt de concentratie-eis van 0,05 mg/Nm³ uit het Activiteitenbesluit overschreden.

De concentratie PAK (de som van 8 componenten uit het Activiteitenbesluit) in het afgas van de kellerfilter groot (koel- en ballenbaan) bedroeg indicatief 0,12 mg/Nm³. Deze concentratie ligt boven de eis uit het Activiteitenbesluit (0,05 mg/Nm³).

Hierop zijn direct bestuurlijke instrumenten ingezet: Last onder dwangsom. Met een last onder dwangsom wordt het bedrijf een termijn gegeven om de overtreding t.a.v. de normoverschrijding op te heffen. Voldoet Vulcanus daar niet aan, dan is de boete een dwangsom. In dit geval € 100.000. Het bedrijf weet dus dat actie geëist is om de emissies te verminderen. De bestuurlijke druk is opgevoerd.

Het bedrijf zal maatregelen moeten nemen. Uit gesprekken met het bedrijf is duidelijk geworden dat gewerkt wordt aan oplossingen: offertes voor het plaatsen van filters, ed. Vulcanus heeft een ingenieursbureau ingeschakeld. Er is nog geen concreet tijdplan. Het bedrijf is aan het rekenen. Er is zoveel duidelijk dat tonnages productie terug moet en dat filter(s) geplaatst moeten worden. En dat het aantal uren dat Vulcanus in bedrijf mag zijn moet ook aangepast worden.

4. Emissiemetingen benzeen en geur

Voor de luchtemissie van benzeen heeft Vulcanus eerder tijdelijk maatwerk verleend gekregen. De maatwerkmaatregel liep in januari 2023 af. 1 februari heeft ODRA (team meten en advies) benzeen en geur gemeten. De uitslagen worden momenteel geanalyseerd.

5. Werktijden

De aanwezigen melden dat zij constateren dat het bedrijf tot diep in de avond doorwerkt. Er worden af en toe in de nacht keiharde knallen gehoord. Omwonenden willen weten hoe het zit met de vergunde werktijden. Projectleider zegt toe deze uit te zoeken.

In de aanvraag om de geldende vergunning is het volgende opgeven

Bij Vulcanus werken momenteel ca. 135 medewerkers. De werktijden zijn als volgt:

- produktie tijd: 7:00 hr tot 23:00 hr.
- opstarten oven: 4:00 hr
- chargeren: 6:00 hr
- onderhoudsdienst: drie-ploegendienst

De opstart en chargeerploeg (is dezelfde ploeg) bestaat uit 4 medewerkers.

Maximaal twaalf keer per jaar mag gedurende één avond- en of nachtperiode of één zaterdag worden gewerkt buiten de reguliere werksituatie, maar dat moet vijf dagen van tevoren worden gemeld bij de provincie. Met het bedrijf wordt in het kader van de actualisering van de vergunningen ook gesproken over de werktijden. Vooralsnog gelden de werktijden uit de geldende vergunning.

De aanwezigen melden dat het bedrijf onbereikbaar is als hinder en overlast wordt ervaren. Deze zorg zal de projectleider meenemen in de gesprekken met het bedrijf.

6. Melden hinder

De provincie Gelderland beheert een milieuklachtenportaal, het provincieloket (026 359 99 99). Klachten over Vulcanus kunnen dag en nacht online gemeld worden. [Home - S@men \(gelderland.nl\)](mailto:S@men(gelderland.nl))

Aan de 'achterkant' van het portaal worden meldingen over Vulcanus direct en discreet doorgestuurd naar het bedrijf zelf en naar de toezichthouder, Marcel Heijink. De toezichthouder beoordeelt de meldingen en neemt over het algemeen contact op met de melder, met het bedrijf en gaat ter soms plaatse. De afhandeling van m klachten wordt geregistreerd. Afhankelijk van het aantal en type klachten worden bestuurlijke maatregelen genomen richting bedrijf. Maar dan moeten de klachten wel gedocumenteerd zijn, filmpjes en foto's, datum en tijdstip zijn voor de toezichthouder cruciale informatie.

De omwonenden vinden dat Vulcanus zich aan de spelregels moet houden. Omwonenden betreuren dat het bedrijf nu niet aanwezig is deze informatieavond. De

projectleider heeft momenteel een andere ervaring, het contact met Vulcanus is de laatste jaren over het algemeen positief. Sommige buurtbewoners hebben rechtstreeks contact met het bedrijf. Het bedrijf vond het nog te vroeg en wilde eerst verder zijn met hun plannen voordat zij hiermee naar buiten traden. Vanuit ODRA werd het nu echter wel tijd om omwonenden informeren, later kan het bedrijf toelichten welke maatregelen zij nemen. ODRA toetst of de voorstellen van Vulcanus voldoen aan de eisen en normen.

7. Instrumenten bestuursrecht

ODRA kan in mandaat van de provincie Gelderland verschillende bestuursrechtelijke instrumenten inzetten. In het bestuursrecht gaat het om twee principes: voorkomen (vergunningen, voorwaarden) van hinder, naleven van milieuregelgeving en herstellen van de overtreding. Om bedrijven onder druk te zetten om overtredingen op te heffen zijn de volgende procedures mogelijk: voornemen last onder dwangsom, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en per direct stilleggen van een bedrijf.

Tussen de verschillende stappen kan het bedrijf zienswijzen indienen of bezwaar of beroep aantekenen. Een commissie of rechter moet deze beoordelen. Procedures kosten tijd. De dwangsommen die opgelegd worden zijn passend bij het type overtreding en de draagkracht van het bedrijf. Ook moet een reële termijn gegeven worden om de overtreding te herstellen. Deze moet kort zijn om druk op de ketel te houden, maar moet wel haalbaar zijn. De provincie Gelderland heeft daar beleid over. De dwangsommen worden geïnd door het Justitieel Incassobureau in Leeuwarden.

In het strafrecht staat sanctioneren centraal; bij een overtreding volgt een sanctie (boete, gevangenis), maar is de mogelijke schade aan milieu niet opgelost. Voor een strafrechtelijk optreden is op dit moment bij Vulcanus geen sprake.

Bij Vulcanus is een last onder dwangsom en bestuursdwang vorig jaar toegepast voor emissies van vervuilde lucht.

De nieuwe directie van Vulcanus heeft ODRA de plannen voorgelegd om de overschrijding van de emissiegrenswaarden op te lossen. Deze plannen worden ODRA beoordeeld. ODRA ervaart bij de nieuwe directie een positieve grondhouding om tot een vergunbare situatie te komen en te gaan voldoen aan de emissienormen (voor specifiek PAK en waarschijnlijk benzeen).

8. Bestemmingsplan

De gemeente Doetinchem werkt aan actualisatie van het bestemmingsplan voor het industrieterrein waarop Vulcanus is gevestigd. De actualisatie respecteert de bestaande rechten van het bedrijf. Verplaatsen van het bedrijf is in het verleden onderzocht, maar was en is een onhaalbare kaart. Om het bestemmingsplan af te kunnen ronden, moet het milieudeel (de vergunning van ODRA) geregeld zijn. In maart verwacht de gemeente het voorontwerp ter inzage te leggen. Wanneer exact het plan ter inzage ligt, is te vinden op [Berichten over uw buurt - Zoeken | Overheid.nl](#)

9. Gezondheid medewerkers

Er is contact met de inspectie van SZW (Arbeidsinspectie). Die inspectie controleert op de arbeidsomstandigheden in het bedrijf. Voor zover ODRA weet, heeft de Arbeidsinspectie vorig jaar controles uitgevoerd. Arbeidsomstandigheden valt buiten de verantwoordelijkheid van ODRA en provincie Gelderland.

10. Wat verder ter tafel kwam

- Werkgroep van omwonenden, mogelijk later op te richten.
- Natuur en Milieu Gelderland wordt via e-nieuwsbrief op de hoogte gehouden en uitgenodigd bij deze bijeenkomsten
- NMG ondersteunt omwonenden en is in het vergunning-proces geen partij.
- Telefoonnummer voor meldingen hinder is provincieloket: 026 - 359 99 99
- Drie keer per jaar omwonenden bijeenkomst.
- Tussendoor worden omwonenden via een e-nieuwsbrief geïnformeerd mochten er nieuwigheden zijn
- 15 maart is deadline voor Vulcanus, dan moet het bedrijf een tijdpad hebben. Voor??
- Documenten en informatie delen:
  - Bodemonderzoeken Nee toch, we zouden bij volgend overleg iets vertellen over 'bodem/grondwater'
  - Meetgegevens (opgenomen in het verslag, zie boven)
  - Presentatie Leonard Oerlemans